

Infrastrukturdepartementet

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

Uppdrag att årsvis avrapportera om genomförandeplan

Regeringens beslut

Regeringen ger Energimarknadsinspektionen (Ei) i uppdrag att, i enlighet med vad som anges nedan och under rubriken Närmare om uppdraget, årsvis från och med 2022 till och med 2025 avrapportera om genomförandet av nedan angivna åtgärder. Rapporten, som ska vara på svenska och översatt till engelska, ska ges in till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 december varje år. Ei ska vid genomförandet av uppdraget ha en nära dialog med Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) och i de fall det är relevant med övriga berörda aktörer.

Åtgärder

- Ei ska följa upp att reglerkraftmarknadens maximala pris är åtminstone lika högt som det högsta maximala pris som tillämpas på dagenföre- och intradagsmarknaden.
- Ei ska redovisa hinder som identifieras, förslag som lämnas och uppföljning som genomförs inom ramen för Ei:s uppgift att främja efterfrågefleksibilitet på elmarknaden.
- Ei ska följa upp åtgärden att Svenska kraftnät ska säkerställa att de har förutsättningar att publicera information från balansmarknaden så nära realtid som möjligt.

- Ei ska följa upp åtgärden att Svenska kraftnät årligen ska redovisa hur aktiveringar av balansenergi som genomförs av andra skäl än balansering påverkar priserna på balansenergi eller avräkningen av aktörers obalanser på den svenska och nordiska elmarknaden. Vidare bör rimligheten i prissättningen av de bud som aktiveras för andra ändamål än balansskäl analyseras vidare.
- Ei ska följa upp att de avgifter som Svenska kraftnät tar ut av de balansansvariga på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt motsvarar de kostnader som respektive aktör ger upphov till.
- Ei ska följa upp att prissättningen av frekvenshållningsreserver (FCR-N och FCR-D) är ändamålsenlig.
- Ei ska följa upp åtgärden att Svenska kraftnät löpande ska se över förkvalificeringsprocessen och utvärdera de kravspecifikationer som är knutna till leverans av respektive stödtjänst.
- Ei ska följa upp att minimikrav på minsta budstorlek för att delta i upphandling av manuella respektive automatiska frekvensåterställningsreserver (mFRR och aFRR) sänks till 1 MW för att minska inträdesbarriärer.
- Ei ska följa upp vad avlägsnandet av Svenska kraftnäts krav på kostnadsbaserade bud i FCR-N och FCR-D har inneburit för budgivares möjlighet att delta på balansmarknaden utifrån likvärdiga förutsättningar oavsett typ av resurs.

I Ei:s årliga uppföljning ska det också ingå en analys om nya hinder har uppstått eller om det finns risker för marknadsmislyckanden samt att i så fall föreslå ytterligare åtgärder som bör ingå i genomförandeplanen.

Närmare om uppdraget

Eftersom den resurstillräcklighetsbedömning som samarbetsorganisationen för europeiska systemansvariga för el (ENTSO-E) ansvarar för ännu inte har godkänts av byrån för samarbete mellan EU:s tillsynsmyndigheter inom energiområdet (ACER) kan det finnas skäl att uppdatera genomförandeplanen med hänsyn till denna. Ei bör följa upp ENTSO-E:s

bedömning och vid behov lämna förslag på en uppdaterad genomförandeplan.

Regeringen har tagit del av remissvaren på Ei:s rapport *Genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion* (Ei R2020:09) och anser att vissa förslag kan vara av intresse för Ei att analysera vidare i samband med den årliga uppföljningen, exempelvis förslag till åtgärder för att förbättra likviditeten på den finansiella marknaden för långsiktiga prissäkringar och ökad övervakning för att motverka arbitrageproblem. Andra exempel är förslag som rör balansmarknaderna, t.ex. införandet av en bristprissättningsmekanism, en straffavgift för upphandlad kapacitet vid utebliven leverans och översyn av vilka, om några krav i förkvalificeringsprocessen som kan uppfyllas utan att investering i nödvändig teknik görs i förväg.

Svenska kraftnät föreslår i sin rapport *Stödtjänster och avhjälpande åtgärder i ett energisystem under förändring* (Svk 2020/4162) en rad åtgärder som ska införas som syftar till att förbättra marknaderna för stödtjänster. En åtgärd som nämns både i rapporten Svk 2020/4162 och i remissvaren till rapporten Ei R2020:09 är utredning av ersättning för rotationsenergi. Ei bör därför även analysera de åtgärder som nämns i Svenska kraftnäts rapport.

Energimarknadsinspektionen ska i den årliga avrapporteringen beskriva om åtgärderna genomförts och i så fall när, eller i annat fall hur arbetet med genomförandet fortskrider samt eventuella hinder för genomförandet. Svenska kraftnät bör i god tid bistå med den information som krävs för att Ei ska kunna avrapportera uppdraget inom föreskriven tid.

Skälen för regeringens beslut

Av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (elmarknadsförordningen) följer nya skyldigheter för medlemsstaterna, bland annat kopplat till resurstillräcklighet. Som en följd av det fick Ei i regleringsbrevet för 2020 i uppdrag att senast den 31 december 2020 till Regeringskansliet föreslå en genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion enligt förordningens artikel 20.3.

Ei redovisade uppdraget i rapporten *Genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion* (Ei R2020:09). I rapporten identifierade Ei tre

huvudsakliga förbättringsområden; balansmarknaden, styrmedel och efterfrågefleksibilitet samt föreslog en genomförandeplan bestående av ett antal åtgärder inom dessa områden.

Regeringen anser därför att det finns skäl att ta fram en ny genomförandeplan och att genomförandeplanen ska innehålla nio av de tolv föreslagna åtgärderna i Ei:s rapport.

På regeringens vägnar

Khashayar Farmanbar

Linda Thell

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/SSK
Finansdepartementet/BA, KO och SE
Miljödepartementet/KL
Näringsdepartementet/MK och BI
Affärsverket svenska kraftnät